

for at faa ham gjort til Student, maa i alt betale 1,680 Kr. i Skolepenge, medens den, der lader sit Barn gennemgaa en af Statens højere Almenskoler i Provinserne, for at han kan blive Student derfra, vil, selv om vi vedtage det Forslag, der foreligger her, kun komme til at betale 1,080 Kr. i alt, altsaa den københavnske Fader maa betale 600 Kr. mere for at faa en Dreng gjort til Student end en Fader udenfor København, der kan sætte sit Barn i en af Statens Almenskoler. Saa højt har man maattet sætte Skolepengene op ved de private københavnske Latin- og Realskoler for at fremkalde en Forbedring af Lærernes Løn af 60,000 Kr. i alt. Men endnu mangler der mellem 100,000 og 150,000 Kr. om Aaret, for at Lærerne ved disse københavnske Skoler blot i Gymnasielklasserne kunne blive lønede som Statens Adjunker efter den gamle Lønningslov, som vi ere i Færd med at forlade. Der kræves endnu mellem 100,000 og 150,000 Kr., for at disse Lærere kunne komme op i Højde med Statsskolernes hidtidige Lønninger. Og nu kan der ikke være nogen Tvivl om, at de ny Adjunktstillinger ville fremkalde en ny Lønningsbevægelse her i København akkurat paa samme Maade, som Lønningsloven af 1892 gjorde det. Denne Lønningslov for Statsskolerne fremkaldte en Bevægelse her i København, som til sidst førte til Sammenslutningen af de københavnske Latin- og Realskoler og til den Lønningsforbedring, som derefter har fundet Sted. Maalestokken for, hvad der skal betales for det Arbejde, der gøres i de københavnske Skoler, maa nødvendigvis blive sat op, naar Staten giver sine egne Lærere saa meget højere Lønninger, som nu her foreslaas. De københavnske Skoler raade imidlertid kun over et eneste Middel til at skaffe saadanne højere Lærerlønninger, og det er en ny Forøgelse af Skolepengene, som vilde falde meget vanskelig efter den Forhøjelse, der nu har fundet Sted. Staten maa nødvendigvis her skride ind før eller senere, og jeg tror det i Virkeligheden ogsaa er erkendt fra alle Sider, saa at det egentlig kun er Spørgsmaalet om Tidspunktet, Lejligheden, der endnu kan være Strid om.

Man kan ikke lade det Forhold bestaa i Længden, at Familiefædre, blot fordi de bo i København, skulle koste saa meget mere paa at faa deres Børn gjort til Studenter, og man kan ikke i Længden have det Forhold, at de københavnske Forældre, som have Raad til at

betale Skolepenge for deres Børn, tillige skulle betale Fripladserne i den samme Skole for dem, der ikke kunne betale selv. Saaledes er Forholdet nu. Skolerne have ikke andre Indtægter end dem, de faa ved Skolepenge hos dem, der kunne betale, men der er adskillige, som have hele eller halve Fripladser, i alt til et Beløb af 50,000 Kr. Paa den Maade alene bliver det muligt for ubemidlede Forældre i København at faa deres Børn gjort til Studenter. De, der betale Omkostningerne for de ubemidlede Forældre, ere ikke Staten eller Kommunen, det er Forældrene til de øvrige Børn ved de københavnske Skoler. Det er et Forhold, som ikke kan bestaa ret længe endnu, uden at Uretfærdigheden bliver i høj Grad skrigende.

Der foreligger nu fra Frederiksberg Kommune et Tilbud om at yde et Tilskud af 25,000 Kr. om Aaret til disse Latin- og Realskoler, naturligvis kun for saa vidt de ligge paa Frederiksbergs Grund. Men dette Tilbud have Skolerne ikke kunnet drage Nytte af endnu, fordi det er gjort under Forudsætning af, at der ogsaa bliver ydet et Statstilskud. Det, som de forøvede Skoler have søgt om i det Andragende, som dette Ting vil være bekendt med fra Samlingen 1905—06, er 70,000 Kr. fast og 45,000 Kr. til Forbedring af Lærerlønninger, altsaa 115,000 Kr. i alt. Staten ofrer nu omtrent 900,000 Kr. om Aaret paa sine højere Almenskoler. De københavnske Latin- og Realskoler repræsenterer næsten lige saa stor en Del af det højere Skolevæsen herhjemme som Statens højere Almenskoler, men denne Halvdel indenfor København og Frederiksberg faar intet fra Staten uden en Rente-garanti, som hidtil endnu ikke har kostet Staten en Øre, og et beskedent Tilskud til disse Skolers Pensionskasse paa 15,000—20,000 Kr. om Aaret. Jeg vil derfor bede den højtærede Minister — om han synes, han kan — ogsaa at udtale sig om den Sag, bede ham sige, om han erkender, at Konsekvensen af den ny Lønningslov for Statens højere Almenskoler vil blive, at Spørgsmaalet om Statens Stilling til de københavnske og frederiksbergske Skoler snarest muligt maa løses saaledes, at disse Skoler af Staten faa et passende Tilskud til deres Gerning.

Emil Petersen: De ærede Medlemmer, som vare Medlemmer af dette Ting i Slutningen af 1890'erne, ville vide, at Skoleloven af 24. Marts 1899 havde en forholdsvis trang Vej at vandre, baade gen-